

«ХАЛЫҚТЫҢ ӨМІР СҮРУ САПАСЫ МЕН ҰЛТТЫҚ ҚАУІПСІЗДІКТІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДЕГІ МЕМЛЕКЕТТІК АУДИТ »

Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның баяндамалар жинағы

Сборник докладов международной научнопрактической конференции «ГОСУДАРСТВЕННЫЙ АУДИТ В ОБЕСПЕЧЕНИИ ВЫСОКОГО КАЧЕСТВА ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ И НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ»

Collection of reports of the international scientific and practical conference «STATE AUDIT IN ENSURING THE HIGH QUALITY OF LIFE OF THE POPULATION AND NATIONAL SECURITY»

ACTAHA 2025

УДК 657.6 ББК 65.052 С23

С Сборник докладов международной научно- практической конференции «Государственный аудит в обеспечении высокого качества жизни населения и национальной безопасности » = Collection of reports of the international scientific and practical conference «State audit in ensuring the high quality of life of the population and national security» = «Халықтың өмір сүру сапасы мен ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз етудегі мемлекеттік аудит» Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның баяндамалар жинағы. – Астана: - 359 б.

ISBN 978-601-385-061-0

Жинаққа мемлекеттік аудит органдары қызметкерлерінің, ғылыми қызметкерлердің, ғалым-экономистердің, қаржы саласы және мемлекеттік аудит мамандарының, профессор-оқытушылар құрамының және білім алушылардың халық өмірінің жоғары сапасын және ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз етудегі мемлекеттік аудиттің өзекті мәселелері бойынша баяндамалары кірді

The collection includes reports of employees of state audit bodies, researchers, economists, specialists in the financial sector and state audit, faculty and students on topical issues of state audit in ensuring a high quality of life of the population and national security

В сборник вошли доклады работников органов государственного аудита, научных работников, ученых-экономистов, специалистов финансовой сферы и государственного аудита, профессорско-преподовательского состава и обучающихся по актуальным вопросам государственного аудита в обеспечении высокого качества жизни населения и национальной безопасности

ISBN 978-601-385-061-0

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2025

СОДЕРЖАНИЕ

качества жизни населения и экономической безопасности   6   Базарбай А.Б. , Обдікадыр А.Е. Міндетті аудит объектілеріндегі аудиттің окономикага әсері   1   Байбозин Ж.Е. Қазақстан Республикасының экологиялық аудит жүйесінің қазіргі жагдайын талдау   11   Биляшева Н.С. Совершенствование систем управления рисками в государственном аудите: проблемы и перспективы   16   Билямет А.А. Методологические подходы к аудиту эффективности бюджетного финансирования транспортной отрасли в казахстане   22   Жанабаева Т.М. Енбек және жұмыспен камту саласындағы мемлекеттік саясаттың тиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері   31   Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития   36   Мэмшетов С.Ж. Агроверкәсінтік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті   36   Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения   42   Талгаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін багалау   57   Тахтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының коғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы   57   Катысуы   Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в новышении эффективности государственного управления   66   Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау   69   Амеция 2. Современные аспекты развития государственно
Вайбозин Ж.Е. Қазақстан Республикасының экологиялық аудит жүйесінің казіргі жағдайын талдау   11   16   16   16   17   17   17   18   18   18   19   19   19   19   19
Байбозин Ж.Е. Казакстан Республикасының экологиялық аудит жүйесінің казіргі жағдайын талдау   Биляшева Н.С. Совершенствование систем управления рисками в государственном аудите: проблемы и перспективы   Бияхмет А.А. Методологические подходы к аудиту эффективности бюджетного финансирования транспортной отрасли в казахстане   Жанабаева Т.М. Еңбек және жұмыспен камту саласындағы мемлекеттік саясаттың гиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері   Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития   Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті   Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения   Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау   Тохтахметова М.А. Қазакстан азаматтарының коғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы   Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в новышении эффективности государственного управления   Алудита В новышении эффективности государственного управления   Алудита В новышении эффективности государственного управления   Алудита В новышении эффективности государственного управления   Ажедия А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её ба эффективности   Акудит нэтим кономика ва кономика ва кономика ва
Виляшева Н.С. Совершенствование систем управления рисками в государственном аудите: проблемы и перспективы Бияхмет А.А. Методологические подходы к аудиту эффективности бюджетного финансирования транспортной отрасли в казахстане: Жанабаева Т.М. Еңбек және жұмыспен камту саласындағы мемлекеттік саясаттың тимділігіне жүргізілген аудит нәтижелері Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіттік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тимділік аудиті Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of 74 environmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Биляшева Н.С. Совершенствование систем управления рисками в государственном аудите: проблемы и перспективы   16   Бияхмет А.А. Методологические подходы к аудиту эффективности бюджетного финансирования транспортной отрасли в казахстане   22   Жанабаева Т.М. Еңбек және жұмыспен камту саласындағы мемлекеттік саясаттың тиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері   25   Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития   31   Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті   36   Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения   42   Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау   50   Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының коғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы   57   Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления   63   Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности   63   Акмедия А. М. Аузақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы   66   Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау   69   Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембнева Л.М. Foreign experience of госуслері <td< td=""></td<>
государственном аудите: проблемы и перспективы Бияхмет А.А. Методологические подходы к аудиту эффективности бюджетного финансирования транспортной отрасли в казахстане Жанабаева Т.М. Еңбек және жұмыспен қамту саласындағы мемлекеттік саясаттың 25 тиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития Мәмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын 36 пайдаланудың тиімділік аудиті Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы бе Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of еnvironmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Бияхмет А.А. Методологические подходы к аудиту эффективности бюджетного финансирования транспортной отрасли в казахстане   22   Жанабаева Т.М. Еңбек және жұмыспен қамту саласындағы мемлекеттік саясаттың тиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері   25   Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития   31   Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті   36   Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения   42   Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау   50   Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы   57   Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в новышении эффективности государственного управления   63   Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности   63   Акмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы   66   Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау   69   Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit   74   Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері   80   Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: </td
финансирования транспортной отрасли в казахстане   25   Жанабаева Т.М. Еңбек және жұмыспен қамту саласындағы мемлекеттік саясаттың тиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері   25   Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития   31   Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті   36   Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения   42   Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау   50   Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы   57   Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в новышении эффективности государственного управления   63   Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности   63   Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы   66   Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау   69   Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of еnvironmentally огіепted state audit   74   Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері   80   Анстова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Жанабаева Т.М. Еңбек және жұмыспен қамту саласындағы мемлекеттік саясаттың тиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері   25   Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития   31   Мәмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті   36   Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения   42   Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау   50   Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы   57   Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления   63   Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности   63   Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы   66   Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау   69   Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембнева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit   74   Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері   80   Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
тиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития Мәмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің элеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития   31   Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті   36   Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения   42   Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау   50   Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы   57   Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления   63   Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности   64   Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау   69   Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit   74   Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері   80   Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
казахстане: проблемы и перспективы развития   Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті   Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения   Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау   Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы   Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления   Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности   Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы   66   Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау   Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of ген епчігоптептаlly огіепted state audit   Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері   Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі:
Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті   36   Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения   42   Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау   50   Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы   57   Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления   63   Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности   66   Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы   66   Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау   69   Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of епчігоптепацу огіепtеd state audit   80   Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері   80   Анстова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
пайдаланудың тиімділік аудиті   42   Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения   42   Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау   50   Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы   57   Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления   63   Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности   64   Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы   66   Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау   69   Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of епvігоптепацу огіентеd state audit   80   Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері   80   Анстова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения   42   Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау   50   Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы   57   Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления   63   Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности   64   Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау   69   Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit   74   Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері   80   Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of епvironmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау   Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы   Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления   Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности   Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы   66   Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау   Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of еnvironmentally oriented state audit   Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері   Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её 63 эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of 74 environmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы   Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления   Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её 63 эффективности   Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы   Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау   Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of 74 environmentally oriented state audit   Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері   Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
қатысуы   Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления   Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности   Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы   Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау   Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit   Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері   Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления   Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности   63   Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы   66   Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау   69   Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit   74   Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері   80   Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
повышении эффективности государственного управления   Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности   63   Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы   66   Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау   69   Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit   74   Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері   80   Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности   63   Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы   66   Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау   69   Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit   74   Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері   80   Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы   66   Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау   69   Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit   74   Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері   80   Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау   69   Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit   Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері   Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit   Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері   80   Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
еnvironmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері   80   Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
мемлекеттік аудиттің тиімділігіне әсері
Әлімбек Ә.Ғ. Оценка государственной инвестиционной политики Республики 90
Казахстан на соответствие стратегическим документам планирования
Еспаев Е.М. Вопросы развития экологического аудита 98
Жумагалиев Е.Т. Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық саласындағы тиімділік 102
аудиті және инфрақұрылымды жаңғыртуға бюджет қаражатын пайдалану
Капан Н.М. Цифровизация государственного аудита в агропромышленном 104
комплексе: вызовы и перспективы
Кұсан Н.А. Государственный аудит в повышении эффективности управления 110 государственным долгом на местном уровне: казахстанский опыт

Наурыз Д.А. Мемлекеттік аудит пен қаржылық бақылауды жетілдіру: шетелдік	117
және отандық тәжірибе	
Нурмагамбетова А.С. Сыртқы мемлекеттік аудиттің ашықтығын арттырудағы	122
тәуекелдерді басқару жүйесінің рөлі	
Ондасын А.Е. Цифровизация государственного аудита: современные подходы и	130
перспективы	
Омірзақ.М.Е., Олжабаева.А.М. "Қазатомөнеркәсіп" ұак "ақ қызметіндегі қателер	140
мен жосықсыз әрекеттер: аудиторлық тәуекелдерді және бақылау шараларын талдау	110
Сакенова Г.Б. Рассмотрение международного опыта аудита эффективности	146
реализации политики социального обеспечения в сфере продуктивной занятости	140
Казахстана	
	152
Сембиев А.Н. Международный опыт развития социального аудита Серікова А. Р. Энергетика саласындағы тиімділік аудиті	154
Сапархан Д.Б Қазақстан республикасының басқару жүйесіндегі мемлекеттік	160
аудиттің рөлі	1.60
Сейфуллин О.Т. Развитие национальной системы сертификации государственных	168
аудиторов как фактор повышения качества государственного аудита	
Секция 3. Актуальные проблемы экономики в обеспечении национальной	
безопасности	151
Анапия Н. Ж. Передача субъектов квазигосударственного сектора в конкурентную	174
среду как инструмент снижения доли участия государства в экономике	
Бақытжанова С. Б. Ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз етудегі мемлекеттік	178
қаржылық бақылаудың рөлі	
Есенбек Ч.Н. Влияные уровня финансирования науки на конкуретоспособность	181
национальной экономики	
Жаксылык С. Е. Жилищно-накопительная система: зарубежный опыт и практика	188
внедрения в Казахстане	
Жасұланова А. Б. Қазақстандағы сыбайлас жемқорлыққа және мақсатсыз	195
шығындарға қарсы күрестегі мемлекеттік аудиттің рөлі	
Жетпісова А.Е. Бухгалтерлік есепте әділ құнды қолдану: мәселелер мен	202
мүмкіндіктер	
Касенова А.К. Удаленный аудит: технологические вызовы и решения	208
Комекбаев Е. Е. Ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз етудегі экономиканың өзекті	212
мәселелері	
Мишкель И. А. Влияние киберугроз на экономическую стабильность и	219
национальную безопасность	
Танатова А. Қазақстан экономикасындағы ішкі аудитті қамтамасыз етудің өзекті	225
мәселелері	
Темирбек А. Т. Оценка влияния бухгалтерских ошибок на достоверность	233
финансовой отчетности	
Бекболсынова А.С. Стратегия налогового администрирования Республики	239
Казахстан в условиях турбулентности экономики	
* ***	
Секция 4. Современные тенденции развития государственного аудита, учета и финансового менеджмента в странах Европейского союза	
	245
Бекбосынова Л.Ж. Жабдықтаушылармен есеп айырысу есебі және ішкі	443
бақылаудың негізгі теориясы	252
Ерниязова А.Р., Қаратаева Н.О., Боган А.А Цифравизация государственного	252
аудит в странах ЕС: Как технологии помогают проверять финансы	

Губарь С.А. Организация аудиторской деятельности в Республике Беларусь	Ì
	259
Жахметова А.К., Шахарова А.Е. Мемлекеттік сатып алуды камералдық бақылаудың шетелдік тәжірибесі	264
Zhartybek D.B. From E-Salyq business to SAF-T: A Towards international Tax	271
accounting standards	2/1
Каримова А.Х. Современное состояние учета расчетов с бюджетом в Казахстане	280
Оразбай М.А. Система внутреннего аудита в управлении рисками мошенничества в	284
государственных органах	ı
Оралбай А.М. Нормативно-правовое регулирование бухгалтерского учета и аудита	289
амортизационной политики	l
Омірзак М.Е. Трансформация аудита под влияние искусственного интеллекта	297
Серикова М.А., Сембиева Л.М., Бектемир Х. Европейский опыт в формировании	305
экологоориентированной модели государственного аудита	303
	309
Башу З.Р., Буртебаева А.А., Оралова А	309
Улучшение механизмов государственного аудита для оценки качества и управления	l
природными ресурсами: опыт европейского союза	214
Сутбай А.К. Проблемы и перспективы реализации учетной и контрольной функций	314
в современных экономических системах	
Усеев С.Ж Современные подходы к аудиту и консалтингу в строительстве: анализ	320
практик стран ЕС	
Тасболатов А.Е. Стратегический аудит эффективности бюджетных средств в	324
автодорожной отрасли Республики Казахстан	I
Машаева А.Ж., Жупышева А.О Стратегический аудит обеспечения водной	337
безопасности в Республике Казахстан	Ì
Мухамедьярова Л.Р. Государственный аудит как инструмент контроля и	346
повышения эффективности управления внебюджетными фондами	l
Сембиева Л.М., Саденова Г.С. Ключевые аспекты аудита в сфере спорта	355
Улыбышев Д.Н. Жайлауов Е.Б. Бектлеева Д.Е. Совершенствование	349
методологии оценки эффективности использования национальных ресурсов	J 17
С.В.Биякин Учет лизинга в соответствии с IFRS 16 в казахстанской компании: опыт и практические аспекты	358
Алтынбек Т., Темірлан Т.Қонақ үй табыстылығын басқарудағы түнгі аудиттің	364
релі	l
Жұман Ғ.С. Современные подходы к учету доходов в малом и среднем бизнесе	367
	1
Шахарова А.Е. Концепция оценки влияния эффективного использования	372
национальных ресурсов на качество жизни населения и национальную	
безопасность казахстана	ı
TOTAL TOTAL AND	1
Ирисбекова М.Н.Актуальные вопросы экономической безопасности региона	375
2-p-2-0-2-32-a 1.112-2 Int j wildliste Bollpools okollosini lookon oosollaenootii pernona	1
	i

РАЗВИТИЕ НАЦИОНАЛЬНОЙ СИСТЕМЫ СЕРТИФИКАЦИИ ГОСУДАРСТВЕННЫХ АУДИТОРОВ КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА ГОСУДАРСТВЕННОГО АУДИТА

Сейфуллин О.Т.

магистрант 1 курса, ОП «Государственный аудит» Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, г. Астана, Республика Казахстан

E-mail: <u>olzhas.seifullin@gmail.com</u>

АННОТАЦИЯ

Қазақстан Республикасында мемлекеттік ресурстарды тиімді басқару және бюджеттік қаражатты ашық пайдалануды қамтамасыз ету мақсатында мемлекеттік аудиторлардың біліктілігін арттыру өзекті міндетке айналды. Мақалада Қазақстандағы сертификаттау жүйесінің нормативтік-құқықтық негіздері талқыланып, салыстырмалы талдау шеңберінде АҚШ, Австралия, Испания, Литва, Молдова, Польша, Сербия және Чехия елдерінің тәжірибесі қарастырылады. Зерттеу нәтижесінде үздіксіз білім беру, тәлімгерлік және материалдық ынталандыру шараларының маңызы айқындалып, нормативтік келіспеушіліктерді жою және жоғары оқу орындарымен ынтымақтастықты дамыту ұсынылды.

Түйінді сөздер: мемлекеттік аудит, сертификаттау, кәсіби біліктілік, үздіксіз білім беру, тәлімгерлік, материалдық ынталандыру.

АННОТАЦИЯ

В Республике Казахстан обеспечение эффективного использования бюджетных средств и прозрачности государственного управления является приоритетной задачей. В статье рассматриваются нормативно-правовые основы национальной системы сертификации государственных аудиторов и проводится сравнительный анализ зарубежного опыта на примере США, Австралии, Испании, Литвы, Молдовы, Польши, Сербии и Чехии. Исследование демонстрирует важность непрерывного профессионального обучения, наставничества и материального стимулирования, а также предлагает меры по устранению нормативных несогласованностей и развитию сотрудничества с вузами.

Ключевые слова: государственный аудит, сертификация, профессиональная компетентность, непрерывное обучение, наставничество, материальное стимулирование.

ABSTRACT

In the Republic of Kazakhstan, ensuring the efficient use of public funds and transparency in governance is a top priority. This article examines the normative and legal framework of the national certification system for state auditors and presents a comparative analysis of international practices from the USA, Australia, Spain, Lithuania, Moldova, Poland, Serbia, and Czechia. The study highlights the importance of continuous professional education, mentoring, and financial incentives, and

recommends measures to eliminate regulatory inconsistencies and enhance collaboration with higher education institutions.

Keywords: public audit, certification, professional competence, continuous education, mentoring, financial incentives.

1. ВВЕДЕНИЕ

Эффективное использование бюджетных средств и высокий уровень прозрачности государственного управления являются ключевыми факторами социально-экономического развития Республики Казахстан. Согласно Закону РК «О государственном аудите и финансовом контроле» от 12 ноября 2015 года №392-V ЗРК [1], государственный аудит выступает важнейшим механизмом профилактики финансовых нарушений и повышения доверия граждан к органам власти.

Качество аудита напрямую зависит от квалификации и профессионализма аудиторов. В условиях усложнения финансовых инструментов, цифровизации и роста ESG-повестки требуется постоянное обновление знаний специалистов. Одним из наиболее эффективных инструментов повышения качества государственного аудита является развитие системы сертификации государственных аудиторов, направленной на унификацию требований к их профессиональной компетентности, навыкам и опыту.

Цель данной работы — проанализировать современное состояние национальной системы сертификации госаудиторов, выявить её основные проблемы и, опираясь на международный опыт, сформулировать рекомендации по её совершенствованию. Предмет исследования — организационно-правовые отношения, определяющие формирование квалификационных требований к аудиторам.

2. МЕТОДОЛОГИЯ И ИСТОЧНИКИ ДАННЫХ

2.1. Теоретическая и правовая база исследования

В основу исследования положены следующие документы и источники:

- 1) Закон Республики Казахстан «О государственном аудите и финансовом контроле» от 12 ноября 2015 года №392-V ЗРК [1];
- 2) Правила сертификации лиц, претендующих на присвоение квалификации государственного аудитора (утверждены нормативным постановлением Счетного комитета №22-НҚ от 15 декабря 2015 года) [2];
- 3) Международные стандарты INTOSAI (ISSAI) [3] и «Жёлтая книга» GAO США (GAGAS) [4];
- 4) Материалы международных организаций, а именно Report on International Practices of Supreme Audit Institutions от IDI INTOSAI [6] и обзор Европейской счётной палаты [7].
  - 2.2. Методы сбора и анализа информации

Использовались следующие методы:

Контент-анализ нормативно-правовых документов, регулирующих процедуру сертификации госаудиторов;

Сравнительный анализ зарубежного опыта на примере: США, Австралии, Испании, Литвы, Молдовы, Польши, Сербии и Чехии.

3. АНАЛИЗ ТЕКУЩЕГО СОСТОЯНИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ СЕРТИФИКАЦИИ

3.1. Законодательная основа

Основополагающим документом является Закон РК «О государственном аудите и финансовом контроле», который вводит понятие «государственного аудитора» и устанавливает процедуру сертификации (ст. 39). Согласно Правилам сертификации, процедура включает два этапа:

Подтверждение знаний по ряду дисциплин (5 модулей для претендентов на внешний аудит и 3 – для внутреннего);

Проведение собеседования в Национальной комиссии с последующей выдачей сертификата.

При этом существующие Правила сертификации содержат коллизии: отсутствие четкого требования к объему непрерывного обучения, разнородность процедур пересдачи экзаменов и дублирование категорий (внутренний и внешний аудит), что затрудняет единообразное повышение квалификации аудиторов.

3.2. Статистика и динамика сертификации

По данным на 2023 год общее количество выданных сертификатов государственного аудитора превысило 2000. При этом около 31 сертификата было отозвано по причине нарушения этических норм или недостоверного представления фактов. Доля сертификатов, выдаваемых для внутреннего аудита, составляет лишь 1–2% от общего числа, что свидетельствует о низкой востребованности данной категории.

Отсутствие обязательного требования по непрерывному профессиональному обучению (НПО) является серьёзным сдерживающим фактором, приводящим к разрыву между формальным получением сертификата и реальным обновлением профессиональных знаний аудиторов.

- 3.3. Ключевые проблемы текущей модели
- 1) Несогласованность норм и процедур в различных нормативных актах;
  - 2) Отсутствие обязательного НПО;
  - 3) Недостаточное развитие программ наставничества;
- 4) Низкий уровень материального стимулирования, способствующий утечке квалифицированных специалистов.

4. МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ: ВОЗМОЖНОСТИ ДЛЯ КАЗАХСТАНА

- 4.1. Модели без формальной сертификации, но с развитым НПО
- В США (GAO) и Австралии (ANAO) отсутствует обязательная государственная сертификация аудиторов. Однако действуют системы обязательного повышения квалификации: согласно «Жёлтой книге» GAO [4] в США требуется прохождение минимум 80 часов обучения каждые 2 года, а

австралийская система [5] предусматривает регулярное наставничество и тестирование профессиональных навыков.

4.2. Страны с формализованной сертификацией

В ряде государств внедрены формализованные системы сертификации аудиторов, предусматривающие как теоретические экзамены, так и практическую стажировку. Основные особенности этих систем:

Сертификация регулируется законом Ley 22/2015, de 20 de julio, de Auditoría de Cuentas. Закон устанавливает требования к квалификации аудиторов, предусматривает обязательное прохождение экзаменов по аудиторскому законодательству и финансовому контролю, а также определяет порядок проведения практической стажировки в аудиторских организациях [10].

Литовская система определяется законодательным актом — Law on Audit (№ VIII-1227, 1999) с изменениями. Согласно акту, кандидаты обязаны пройти стажировку под руководством опытного аудитора не менее 3 лет, после чего сдают комплексный экзамен для подтверждения профессиональной компетентности [9].

Сертификация аудиторов регулируется законом Legea nr. 61 din 16.03.2007 privind activitatea de audit. Нормативный акт предусматривает специализированное обучение, сдачу квалификационных экзаменов и подтверждение практического опыта, что обеспечивает высокий уровень подготовки специалистов [11].

Процедура сертификации закреплена законом Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. о biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym. Закон требует обязательного прохождения теоретических экзаменов, практической стажировки с участием в специализированных курсах повышения квалификации и регулярного обновления знаний для сохранения сертификационного статуса [12].

В Сербии система сертификации определяется законодательным актом «О Государственной аудиторской организации». Акт предусматривает обязательное прохождение теоретического экзамена и практической стажировки под руководством аккредитованных специалистов, а также регулярное повышение квалификации для поддержания профессионального уровня [13].

В Чехии, где система сертификации аудиторов находится в стадии совершенствования, предлагается внедрение законодательной базы в виде закона «О государственном аудите». Предполагается, что данный закон установит обязательное прохождение квалификационных экзаменов, практическую стажировку (например, не менее 2 лет под руководством опытного аудитора) и регулярное обновление знаний для сохранения статуса аудитора [14].

5. РЕКОМЕНДАЦИИ ПО СОВЕРШЕНСТВОВАНИЮ СИСТЕМЫ СЕРТИФИКАЦИИ

5.1. Оптимизация нормативно-правовой базы

Исключить из системы сертификации категории «внутреннего государственного аудитора» и «государственного аудитора высшей категории», оставив единый стандарт «государственный аудитор».

Внести изменения в Закон «О государственном аудите и финансовом контроле» и подзаконные акты, четко закрепив цель сертификации — подтверждение уровня профессиональной компетентности.

Согласовать процедуру пересдачи экзаменов, сроки действия результатов и предусмотреть освобождение профильных магистрантов от некоторых дисциплин.

5.2. Введение обязательного непрерывного обучения (НПО)

Законодательно установить минимум 120 часов НПО каждые 3 года, из которых 40 часов непосредственно посвящены тематике государственного аудита.

Организовать систему учёта часов на базе единого реестра, интегрированного с существующей базой данных; аудиторы, не выполняющие требования, утрачивают право участвовать в проверках.

5.3. Программы наставничества и сотрудничество с вузами

Ввести краткосрочные (до 6 месяцев) программы адаптации для новых сотрудников и долгосрочные (до 2 лет) для кадрового резерва, с дополнительным материальным стимулированием для наставников.

Развивать совместные магистерские программы по аудиту (например, в ЕНУ им. Л.Н. Гумилева), предусматривать возможность перезачёта дисциплин при подтверждении знаний и организовывать стажировки в органах государственного аудита.

5.4. Материальное стимулирование

Повысить оклады аудиторов на 20–30% с учётом специфики работы и уровня ответственности.

Ввести меры поддержки в жилищном вопросе (компенсация аренды, льготное ипотечное кредитование).

Связать повышение квалификации с перспективой карьерного роста (например, переход на должности старшего аудитора или руководителя группы).

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Совершенствование системы сертификации государственных аудиторов является ключевым фактором повышения качества государственного аудита и рационального расходования бюджетных средств. Анализ международного опыта демонстрирует, что сочетание формальной сертификации, обязательного непрерывного обучения, систем наставничества и материального стимулирования способствует формированию высококвалифицированного и мотивированного аудиторского корпуса. Предложенные меры по оптимизации нормативно-правовой базы, устранению избыточных квалификационных категорий и установлению четких требований к НПО позволят приблизить казахстанскую систему аудита к международным стандартам и повысить качество контроля государственных расходов.

СПИСОК ЛИТЕРАТУРЫ И НПА

- 1. Закон Республики Казахстан «О государственном аудите и финансовом контроле» от 12 ноября 2015 года №392-V 3PK.
- 2. Правила сертификации лиц, претендующих на присвоение квалификации государственного аудитора (утверждены нормативным постановлением Счетного комитета №22-НҚ от 15 декабря 2015 года).
- 3. INTOSAI. International Standards of Supreme Audit Institutions (ISSAI). http://www.intosai.org
- 4. Government Accountability Office (GAO). Yellow Book: Government Auditing Standards. 2018 Revision. Washington, D.C., 2019.
- 5. ANAO (Australian National Audit Office). Официальный сайт: https://www.anao.gov.au/
- 6. Report on International Practices of Supreme Audit Institutions / IDI INTOSAI, 2021.
- 7. European Court of Auditors. Overview of EU SAIs and Audit Practices. Luxembourg, 2020.
- 8. Литва: Law on Audit (№ VIII-1227, 1999) с изменениями. Доступ: https://e-seimas.lrs.lt/
- 9. Испания: Ley 22/2015, de 20 de julio, de Auditoría de Cuentas. BOE núm. 174, 22/07/2015. https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-8147
- 10. Молдова: Legea nr. 61 din 16.03.2007 privind activitatea de audit. Сайт Счетной палаты Молдовы: http://www.ccrm.md/
- 11. Польша: Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym. https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20170001089
- 12. Сербия: Закон «О Государственной аудиторской организации». Официальный сайт: http://www.dri.rs/
  - 13. Чехия: Закон «О государственном аудите».